



יום שלישי י"ד באלול

ביום זה - שלושים יום לפני חג הסוכות - מתחילין לדרוש בענייני החג¹⁰, ובוה נכלל במיוחד "לדרוש", היינו השתדלות יתרה (ובפרט בהתחלה והפתיחה דכל השלושים יום), בעניין השמחה ד'זמן שמחתנו'¹¹, וכן להשתדל בנתינת צורכי החג לכל הזקוקים לכך שלושים יום לפני החג, כדי שיוכלו להתכונן ל'זמן שמחתנו' מתוך שמחה וטוב לבב, ועוד לפני זה - בנוגע לצורכי ראש-השנה, כלשון הכתוב "אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו"¹².

10 שו"ע אדה"ז סי' תכט ס"א.

11 וזאת נוסף על השמחה שבכל שבת "וביום שמחתכם - אלו השבתות" (ספרי בהעלותך י'), אף שעיקר עניינו של שבת הוא תענוג "וקראת לשבת עונג" - ספרי-השיחות תשמ"ח ח"ב עמ' 625. וראה גם שה"ש תשנ"א ח"ב עמ' 806.

12 נחמיה ח.י. וראה לקוטי-שיחות כרך יד עמ' 369 ואילך, וש"נ - שה"ש תנש"א שם עמ' 808.

יום רביעי ט"ו באלול

סוף זמן קידוש לבנה לכתחילה - יום שלישי בלילה, אור ליום רביעי, כל הלילה¹³. התייחסות ישיבת תומכי-תמימים (בשנת תרנ"ז). נכון להוסיף בימים ט"ו-ח"י אלול בלימוד החסידות (ובפרט מהבעש"ט ואדמוה"ז, אדמו"ר מהורש"ב נ"ע ובמיוחד של אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע) ובנוסף - לקבוע בהם בכל מקום האפשרי שיעורים חדשים (מלבד חיזוק הקיימים מכבר); בעבודת התפילה (הקשורה במיוחד לשיבה זו); בצדקה, כולל ברוחניות - להיות 'נרות להאיר'; לערוך התוועדות חסידית, 'ברוב עם הדרת מלך', בכל מקום שישנה בו ישיבת תו"ת; לפתוח בכל מקום המתאים סניף חדש לשיבה זו, ועוד¹⁴.

13 בדיעבד, ע"פ החת"ם סופר, ניתן לקדש עד למחרת בשעה 00:24 בלילה.

14 ע"פ 'התוועדות' תשמ"ט ח"ד עמ' 315 ואילך.

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תקצה

ערב שבת-קודש
פרשת תצא
י' באלול ה'תשע"ג



יוצא לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

הלכות ומנהגי חב"ד

מנחה: מנהג הקוראים להגביה קולם בפסוק האחרון 'השקיפה' (קריאת מילת 'השקיפה' - מלעיל!)⁶.
פרקי אבות: פרק ב.

יום שני
י"ג באלול

יום נישואי כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ נ"ע עם הרבנית הצדקנית מרת נחמה דינה ע"ה.⁷
יש ללמוד בימים אלו 'דרושי חתונה' של רבותינו נשיאינו, ובפרט אלו שנאמרו בחתונת הרבי הרי"צ.⁸

יש לפרסם, שאלה שעורכים בימים אלו חתונות - יוסיפו עוד יותר בשמחה, וכן אחר-כך בשבעת ימי המשתה, ועל-דרך זה באלו שנמצאים בתוך שבעת ימי המשתה שלהם, ומה טוב - להוסיף גם במספר הסעודות, ובפרט במנהג ישראל ('כפי שהיה פעם הסדר בכל חתונה') לעשות סעודה לעניים, ודווקא שם היו מביאים מהמובחר.⁹

קט. וכבר כתבו כן בדורות שעברו, ראה ילקוט-יוסף - מועדים (כרך ה) עמ' 259 ס"ה, משו"ת בן ימין ומהר"א פלאג'י.
6) לוח כולל-חב"ד, בקריאת שבת הבאה, ומציין לירושלמי מעשר-שני פ"ה ה"ט. ולכאורה העניין שייך גם לקריאת שבת זו במנחה ושני וחמישי.
7) ראה לעיל הערה 2.
8) 'התועדות' תשמ"ט ח"ד עמ' 315. וראה גם ב'התועדות' תשמ"ח ח"ד עמ' 264. המאמרים מנישואין אלו נדפסו בס' המאמרים תרנ"ז.
9) המאמרים מנישואי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו נדפסו בס' המאמרים - קונטרסים ח"א עמ' 31 ואילך, ובספר המאמרים תרפ"ט עמ' 71 ואילך.
9) משיחת י"ד אלול תנש"א, התועדות ח"ד עמ' 225.

שבת-קודש פרשת תצא
י"א באלול

יום נישואי כ"ק אדמו"ר מהור"ש"ב נ"ע עם הרבנית הצדקנית מרת שטערנא-שרה ע"ה.²
כ"ק אדמו"ר הזקן הורה לכתוב בספר-תורה 'דכא' (בפרשתנו כג,ב), באל"ף לבסוף, ולא בה"א.³
"זכר עמלק" בסוף פרשתנו (ובפרשת 'זכור') יש לקרוא בפעם הראשונה 'זכר' ובפעם השנייה 'זכר', בין בשביעי ובין במפטי"ר.⁴
מנהג-נערים בכמה מקומות 'להכות' בקריאת שם 'עמלק', ונכון להימנע מזה.⁵

1) כן הוא השם הנכון, ראה בע"ה את דברי הרבי המובאים בהערה 1 בלוח השבוע לפ' תבא הבעל"ט.
2) לפרטים אודות חתונה זו, ראה בספר 'נישואי הנשיאים'.
3) שו"ת שארית-יהודה יו"ד סי' טו. ושם, ש"ציווה להגיה ספר-תורה שהיתה תחילתה כתוב בה"א וציווה לכתוב באל"ף דווקא".
וכן באג"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ ח"ט עמ' תיט (שהורה לתקן זאת עוד לפני תיקון האותיות הנפסקות!). היום-יום, ז' באלול. ספר-המנהגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד. וראה בשו"ת דברי-נחמיה (דף נט,ג). הובאו בהוספות לשו"ע אדה"ז הוצאת תשכ"ח ואילך חלק ה' עמ' 1898). מכתבי הרבי בזה נקבצו ב'שערי הלכה ומנהג' יו"ד סי' קטז, וגם שם הורה להגיה. ואם יש ספק איך כתוב - יש לבדוק את הסי' לפני הקריאה. אבל בדיעבד, כיוון שיש דעות אחרות, כתב בקצות-השלחן בבדי-השלחן סו"ס פז, שאין להחליף את ספר-התורה אם נמצא בקריאה שכתוב בה"א.
4) הוראת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ספר-המנהגים עמ' 31, ובאריכות שם עמ' 72. וראה 'התקשרות' גיליון כה עמ' 17 הערה 3. כמובן שיש לדייק לקרוא את הטעם 'מונח' של תיבה זו בשתי הפעמים.
יש שצינו להורות הרבי לקרוא"ת גם לענין 'זכר' בצירי או בסגול בשש זכירות. אבל אין זה שייך לנושא, ע"פ האמור באג"ק כרך יב ס"ע ג (במענה לשאלה מדוע אין מסיימים כמה פסוקים שם עד סופם) "דאין הכוונה לקריאת פסוק או פרשה, כ"א לזכירת עניין".
ומה שנהג הרבי בעצמו לחזור תיבה זו (ותיבות אחרות, בכמה מקומות) בניקוד שונה, אולי אינו הוראה לרבים.
5) ראה בארוכה בזה בגיליון 'התקשרות' דש"פ תצא תשנ"ו, גיליון

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י' באלול ה'תשע"ג - י"ז באלול ה'תשע"ג

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י' באלול	הלי תמורה... בפרקים אלו. פרק א-ג.	הלי מעילה פרק ה.	מלי"ת קז. מ"ע פז.
ש"ק	י"א באלול	פרק ד. לב טהור וגוי. ספר טהרה והוא ספר עשירי... הלי טומאת מת... בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ו.	מלי"ת קז. מ"ע קז.
א'	י"ב באלול	פרק ג-ה.	פרק ז.	מ"ע קז.
ב'	י"ג באלול	פרק ו-ח.	פרק ח.	מ"ע קז.
ג'	י"ד באלול	פרק ט-יא.	לך אזבח וגוי. ספר הקרבנות והוא ספר תשיעי... הלי קרבן פסח. בפרקים אלו. פרק א...	מ"ע קז.
ד'	ט"ו באלול	פרק יב-יד.	פרק ב.	מ"ע קז.
ה'	ט"ז באלול	פרק טו-יז.	פרק ג.	מ"ע קז.
ו'	י"ז באלול	פרק יח-כ.	פרק ד.	מ"ע קז.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר***		זמן ותפילין	זריחת החמה	זמן ק"ש	הצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	לפני 120 ד'	לפני 72 ד'							
ו', י' באלול	3:52	4:48	5:12	6:13	9:23	12:45	1:18	7:23.8	7:49
ש"ק, י"א באלול	3:54	4:49	5:13	6:14	9:24	12:45	1:18	7:22.7	7:48
א', י"ב באלול	3:55	4:50	5:13	6:14	9:24	12:44	1:17	7:21.6	7:47
ב', י"ג באלול	3:56	4:51	5:14	6:15	9:24	12:44	1:17	7:20.5	7:46
ג', י"ד באלול	3:57	4:52	5:15	6:15	9:24	12:44	1:17	7:19.4	7:45
ד', ט"ו באלול	3:58	4:52	5:16	6:16	9:24	12:44	1:17	7:18.3	7:43
ה', ט"ז באלול	3:59	4:53	5:16	6:17	9:25	12:43	1:16	7:17.1	7:42
ו', י"ז באלול	4:00	4:54	5:17	6:17	9:25	12:43	1:16	7:16.0	7:41

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
תצא	6:46	7:59	7:01	8:02	6:54	8:02	7:03	8:01
תבוא	6:38	7:51	6:54	7:53	6:46	7:53	6:55	7:52

עורך אחראי: לוי יצחק שייקביץ • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט
מו"ל: מכון ליובאוויטש שעלי"ד צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז
יור: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169
7474 ISSN 0793 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

פרשת תצא

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלוקיך בידך (כא,י)

מלחמה זו רומזת למלחמת היצר בעת התפילה. וההקדמה למלחמה זו היא 'כי תצא', היציאה מהבית לבית-הכנסת, שכן (א) "אין תפילתו של אדם נשמעת אלא בבית-הכנסת" (ברכות ו), (ב) המטרה היא "ונתנו ה' אלוקיך בידך", והקב"ה נמצא בבית-הכנסת, כמאמר רז"ל (ירושלמי ברכות פ"ה) "היכן הוא מצוי, בבית-הכנסת".

הסבר נוסף: היציאה היא ברגל, ועבודת התפילה מתחילה ב'רגל' שבנפש, היינו הודאה וקבלת עול ("מודה אני", "הודו לה").

(אור התורה דברים עמ' תתע)

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שביו (כא,י)

"כי תצא למלחמה" – אם רק תצא להילחם, "על אויביך" – הגוף והנפש הבהמית, "ונתנו ה' אלוקיך בידך" – מובטח לך שבעזרת ה' תנצח אותם, ולא זו בלבד, אלא "ושבית שביו" – תנצל את כוחה הגדול של הנפש הבהמית בקדושה, ככתוב (משלי יד) "ורב תבואות בכוח שור".

(לקוטי שיחות ב עמ' 384)

וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה (כא,יא)

"וראית בשביה אשת יפת תאר" – היופי הגשמי הוא בבחינת שביה, שהרי שורשו הוא יופי רוחני, ספירת התפארת, אלא שנפל ונשתלשל ביופי גשמי. "וחשקת בה" – אולי יהיה חשקך ביופי הגשמי, "ולקחת לך" – להנאתך. לא תעשה כן, אלא תעלה את היופי "לאשה" – אשה ריח ניחוח לה", עלידי שתדבק מחשבתך בשורש היופי, תפארת העליון.

(מגיד דבריו ליעקב עמ' ז)

לא תלין נבלתו על העץ . . כי קללת אלקים תלוי (כא,כג)

זלזולו של מלך הוא, שאדם עשוי בדמות דיוקנו (רש"י)

לכאורה הטעם הזה מחייב שאין לתלות את המת אפילו לשעה קלה!

אלא החטא מעלים ומסתיר על העובדה שהחוטא עשוי בדמות דיוקנו של מקום, ולכן אין זלזולו של מלך בתלייתו; ורק לאחר התליה, שהיא השלב הסופי של כפרת החטא, מתגלה עניין זה, ושוב יש לדאוג ל'קללת אלקים'.

(לקוטי שיחות ז עמ' 168)

השליחות בחינוך – להקים נופלים בדרך

יש לנצל את תחילת זמן הלימודים כראוי: שמ'תומכי-תמימים' אכן ייצאו 'תמימים' בכל הפרטים, וכן בכל מוסדות החינוך • כאשר תלמיד "נופל בדרך" אין מקום ל"והתעלמת"! • וכאשר "תצא למלחמה", מובטח כי "ושבית שביו" – הם הניצוצות השייכים לך • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא זורנו

א. עיקר סיבת התוועדות זו היא נסיעתו של שליח² לארצנו הקדושה ת"ו, לפעול... בחינוך על טהרת הקודש...
בשיעור³ חומש היומי (יום שני) נאמר⁴: "לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו".
דרך – היא ממוצע בין רשות היחיד לרשות הרבים.

ב. העניין מכל הנ"ל בחינוך הוא: קודם החינוך – הרי "עיר פרא אדם יולד". ישנם כאלו שהם כבהמה. ובכללות: אם שור – בהמה דקדושה, אם חמור – בהמה דלעומת זה, עד כמה ששייך לעומת זה אצל יהודי. וכאשר רואה חמור או שור נופלים (ממדריגתם, וגם המשא שהם צריכים לשאת נפל) בדרך – אזי "הקם תקים עמו".
הא גופא ש"תראה" – שמראים לו – מהוה ראייה שיש לזה שייכות אליו. וכמאמר הבעל-שם-טוב⁵ שכל מה שיהודי רואה או שומע הוא בהשגחה פרטית, כדי לנצל זאת בעבודת האדם

– כאשר רוצים להוסיף עניין נוסף מלבד דרך – הרי זה יכול להיות בשני אופנים: להוסיף שור וחמור הנופלים ברפת, רשות היחיד, או להוסיף את הנופלים ברשות הרבים. ואיתא בספרי⁶ שמוסיפים רשות הרבים, אבל ברפת אין חיוב הקמה.

6 עה"פ. וראה ב"מ לב, א.
7 איוב יא, יב.
8 ראה ב"ק נד, ב.
9 ראה סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 11. וראה גם כתר שם טוב (הוצאת תשנ"ט) בהוספות

1) שיחה זו הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר (באידיש), ונדפסה בשעתה בחוברת בפ"ע. וכן (בלה"ק) בבטאון חב"ד ח"ט ע' 30 ואילך. במהדורה זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.
2) הרה"ת ר' זושא שיח' פונר.
3) מכאן עד סוס"ג – נדפס גם בלקו"ש ח"ב ע' 632 ואילך.
4) תצא כב, ד.
5) ראה ביאורה² לאדהאמ"צ ר"פ וישלח. ועוד. הנסמן בתו"מ סה"מ חשון ע' רנו.

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים"

רבי יוסי אומר: יהי ממון חברך חביב עליך כשלך, והתקן עצמך ללמוד תורה – שאינה ירושה לך, וכל מעשיך יהיו לשם שמים (פרק ב, משנה יב)

פירש רבנו עובדיה מברטנורא:

התקן עצמך ללמוד תורה – שלא תאמר, הואיל ואבי חכם ואביי אבי חכם, תורה חוזרת לאכסניה שלה, ואיני צריך לבקש אחריה.

וכל מעשיך יהיו לשם שמים – אף בשעה שאתה עוסק באכילה ושתייה ובדרך ארץ, לא תכוון להנות גופך, אלא שתהיה בריא לעשות רצון קונך.

פירש כ"ק אדמו"ר:

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" – ישנם ענייני העולם שמשורת הדין אין אדם חייב לברך עליהם (ואסור לברך עליהם, משום ברכה לבטלה). והתנא מלמדנו, שמצד מידת חסידות חייב אדם להזכיר "שם שמים" כ"כל מעשיך", גם אלו שאינם חייבים בברכה, עלידי זה שאומר "ברוך ה'", "תודה לא-ל", וכיוצא בזה.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת מטות מסעי תש"מ – בלתי מוגה; ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמ' 119)

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" – המפרשים כתבו שזו העבודה ד"בכל דרכיך דעהו". אמנם בפרטיות יותר הם שני אופני עבודה.

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" הוא שאכילת האדם (על-דרך משל) היא לשם שמים, והוא גם עובד את ה' בכוח האכילה, אך האכילה עצמה היא דבר חול, לא מצווה. ואילו "בכל דרכיך דעהו" הוא – שידיעתו את ה' היא באכילה עצמה, והיא נעשית בדוגמת אכילת שבת, סעודת מצווה, אכילת קודשים וכיוצא בזה, שהם עצמם מצווה.

[...] ושני אופני עבודה אלו תלויים במידת הכרת האדם באחדותו של הקב"ה. בשעה שאדם בא לידי הכרה שכל מציאות העולם היא אמנם הארה בלבד מהכוח האלוקי, אבל בכל-זאת היא בבחינת "טפל" על-כל-פנים – אז כל מעשיו הם "לשם שמים" בלבד (בדוגמת דבר טפל שכל מציאותו היא בשביל העיקר, אבל הוא טפל על-כל-פנים). ואילו כשמכיר ומרגיש שאין עוד מלבדו", שהעולם הוא אין ואפס לגבי הקב"ה ואינו נקרא אפילו בשם "עוד" שהוא לשון טפל, גם דברי הרשות נעשים בקדושה.

(ליקוטי שיחות, כרך ג, עמ' 931,907; ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמ' 120)

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" – יש לפרש את הדיוק "כל מעשיך", שהכוונה לא רק כל המעשים שלך, אלא גם שכל מעשה עצמו יהיה כל-כולו לשם שמים. שכן אם יש חלק קטן במעשה שאינו לשם שמים – הרי זו "עבודה שזרה לו", היות שהוא ההפך של "אני נבראתי לשמש את קוני".

(ספרי השיחות תשנ"ב, כרך א, עמ' 220; ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמ' 120)

לקונו. הגם שחושב שהוא נמצא במדריגה נעלית יותר, ויכול להיות שאכן הוא נמצא במדריגה גדולה ביותר, מכל-מקום, יש לזה שייכות אליו. כלשון הכתוב: "אחיך" בתוספת כ"ף סופית, זהו אח שלך.

בראותו שהלה נמצא בדרך, לא ברשות היחיד, אלא יתירה מזה – אפילו אם הוא נמצא ברשות הרבים, היפך רשות היחיד דיחידו של עולם¹⁰, יכול הוא לטעון: מה לי ולצרה הזאת. על כך אמרים לו: מוטל עליך החוב להתפנות מכל ענייניך ולקיים מצוות "הקם תקים".

ואדרבה, חיוב זה הוא דווקא בדרך וברשות הרבים. אם נופלים ברפת, הרי כיוון שהם נמצאים ברשות היחיד – אין חובת הקמה, הם יקומו מעצמם; החיוב הוא בדרך, ויתרה מזה, ברשות הרבים – שהרי חומר בדברי סופרים מדברי תורה¹¹.

מצוות הקמה בדרך – יש לעשותה בזריזות ובשמחה כנ"ל. אבל ברשות הרבים – צריכים לעשותה מתוך ערבות יתירה, כיוון שערבים עלי דברי סופרים יותר מדברי תורה¹².

ג. ובנוגע לעניינינו:

במדובר בעניין הנסיעות לפעול במוסדות החינוך – הרי יכולים לרצות להעמיד תנאי ולבחור דווקא מקומות הסמוכים למקום מגוריו, מקומות שיש בהם יותר יראת-שמים;

על כך אמרים, שבשעה שיכולים לפעול במקום רחוק ופינה נידחת, נידחת בגשמיות וברוחניות, הנה לא רק שבפשיטות צריך להיות "הקם תקים", לא רק שבפשיטות אסור שעניין זה יחסר את הזריזות והשמחה, אלא יתירה מזו – עניין זה צריך לחזק את החיות, הזריזות ושמחה.

ד. בכללות התורה קדמו נשים לאנשים, כמו שכתוב¹³ "כה תאמר לבית יעקב" – אלו הנשים,

(10) ראה תניא ספ"ג.

(11) סנהדרין פח, ב (במשנה). ירושלמי שם פ"א ה"ד. וראה עירובין כא, ב.

(12) ע"ז לה, א ובפרש"י. וראה ירושלמי שם פ"ב ה"ז.

(13) יתרו יט, ג ובמכילתא ופרש"י.

"ותגיד לבני ישראל" – אלו האנשים. ואם כן הוא בכל התורה, על אחת כמה וכמה בעניין החינוך – שרואים במוחש שבזה נוגעת האם יותר מאשר האב¹⁴. אף-על-פי שמצוות החינוך מוטלת על האב ולא על האם¹⁵, מכל-מקום, רואים שכפי שעקרת הבית מעמידה את הדבר – כן הוא¹⁶.

מזה מובן, שכל האמור לעיל, שייך לא רק בעניין חינוך הילדים, אלא גם בחינוך הילדות, ולא רק בנוגע למורים אלא גם – למורות. ואדרבה, אצלן זהו בהקדם לאנשים, ביתר זריזות וביתר חיות.

ה. ייתן השם יתברך ברכת הצלחה, שהשליח ייקח את עניני השליחות במילואם ויביא את העניינים לשם – לארץ-הקודש ת"ו – במילואם, ובמילא יהיו הדברים יוצאים מהלב ונכנסים אל לב השומעים¹⁷, לפעול על האברכים, על המורים והמורות – שכל אחד ואחת מהם יפעל בזריזות וחיות ושמחה, להביא את דבר הוי' בכל מקום שיקבעו להם, ובפרט במוסדות החינוך הנקראים על שמו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהתלמידים והתלמידות יהיו "זרע ברך הוי'¹⁸", "דור ישרים יבורך"¹⁹.

ועניין זה יביא הצלחה מופלגה גם בענייניהם הפרטיים, ובמדתו של הקב"ה שהיא מדה כנגד מדה²⁰ אבל בתוספת כמה פעמים ככה – "ויעש להם בתים"²¹, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

* * *

ו. עומדים אנו בחודש אלול, ימי הרצון והרחמים²², ומתקרב ובא ח"י באלול, שנותן חיות בכל עבודות

(14) ראה גם לעיל ע' 67. וש"נ.

(15) ראה גם תו"מ ח"ז ע' 68. וש"נ.

(16) ראה ברכות יז, א: גדולה הבטחה כו'.

(17) ראה ס' הישר לר"ת שי"ג. הובא בשל"ה סט, א.

(18) ישע"י סא, ט.

(19) תהלים קיב, ב.

(20) סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב ואילך.

(21) שמות א, כא.

(22) ראה תו"מ ח"ז ע' 132. וש"נ.



וביחוד במוסדות אוהלי יוסף יצחק, ובזריות ובשמחה.

והעניין – שהוא גם עיקרי אבל – הבא על ידי גלגול: העניינים שנאמרו לעיל – שייכים בכל מוסד חינוך על טהרת הקודש. בכל מוסד צריכים להתחיל עם האל"ף ב"ת. הן המשפיעים והן התלמידים. מבלי הבט על העבר ומבלי הבט על המעלות שהשיגו, הנה התחלת כל יום ויום הוא – "מודה אני", שזהו הא"ב של עבודת האדם בעולמו – לשמש את קונו.

כיוון ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא"²⁴, צריכה להיות ההתחלה עם האל"ף של תורה, כלומר, צריכים לדעת, שישנו היו"ד שלמעלה,

בראותו שהלה נמצא בדרך, יכול הוא לטעון: מה לי ולצרה הזאת. על כך אומרים לו: מוטל עליך החוב להתפנות מכל ענייניך ולקיים מצוות "הקם תקים"

מרחב העצמי של העצמות, שהוא כולל הכל, ובכדי לקבל זאת צריך להיות היו"ד שלמטה – הביטול וכלי ריקן של המקבל, ד"כלי ריקן מחזיק"²⁵, ועניין זה בא על-ידי קו האמונה, קו של יראת-שמים, המחבר. יש לחבר את המטה והמעלה עד שנעשים דבר אחד, אות אחת. מהכול יחד נעשה אל"ף – אלופו של עולם.

כעת הוא התחלת זמן הלימודים, ואיך שמעמידים הדברים בתחילה כך נמשך. ובכן, בשיבות בכלל ושיבות תומכי תמימים בפרט, שמתומכי-תמימים צריכים לצאת "תמימים", תמימים בתורה תמימה נגלה וחסידות, תמימים במצוות – "תמים תהיה עם הוי' אלקיך"²⁶, שלימות ברמ"ח אברים שהם רמ"ח מצוות עשה ושלימות

חודש אלול²³ ועלידי זה גם בעבודות כל השנה. הנה כל אלה שהתנדבו לעניין האמור – על-פי הידיעות שיתקבלו עד אז – יזכירום בלי-נדר על הציון ביום הח"י – שיהיה ואכן יהיה ("עס זאל זיין און עס וועט זיין") בהצלחה מופלגה, הן בעניינים הכלליים והן בעניינים הפרטיים.

* * *

ז. כאמור לעיל, שמצוות הקמה (בעניינינו – עסק בחינוך על טהרת הקודש) היא בכל המקומות, גם ברשות הרבים, כמו כן גם סדר החינוך – להתחיל באל"ף כנ"ל – הוא סדר בכל המקומות. בכל

"ביום חמישי בבוקר הגיע מר שמואל שולזינגער בעצמו ל-770. הוא הסביר לי שקיבל על עצמו את הדפסת הספר לא כדי להרוויח כסף, שכן מבחינה מסחרית ה'עסק' לא היה כדאי כלל. אלא הוא נטל את הפרויקט אך ורק למען הרבי! הוא ידע שהרבי יידע להעריך ולייקר עבודה מדויקת כזו, שנעשתה עם כל הלב ובזריות המרבית.

"הוא זכר היטב את הרבי, עמו עבד מאז בואו לארצות-הברית, והוסיף כי מטרת בואו עתה ל-770 היא, כדי לראות כמו עיניו את שביעות רצונו של הרבי, ובלשונו 'צו קריגן א דאנק און אנערקענונג פון רבי', דורך א קוק, מוז מען קומען פערזענדליך, אין פאסט קריגט מען עס ניט' [=לקבל תודה והוקרה מהרבי על-ידי מבט חייבים לבוא באופן אישי, כי לא ניתן לקבל זאת דרך הדואר]. ואכן, בעת שהרבי נכנס לקריאת התורה, פגש במר שמואל שולזינגער ואמר לו בחיך רחב: 'שלום ויישר כוח עבור הספרים'. ולגבי החשבונות: תיכף אחרי קריאת התורה קבלתי את כל ההמחאות עבור כל הוצאות ההדפסה..."

שיקבלו את התשלום עבור העבודה תיכף ומיד, ושלא יצטרכו לטרוח ולנסוע לברוקלין לבקש את הכסף מה'מרכז לעניני חינוך', כנהוג בימים ההם. כמובן שהבטחתי לו.

"כשהגשתי את חשבון ההוצאות לרב חזקוני קיבלתי מנה אחת אפיים. הוא לא רצה כלל להביא בחשבון את הדחיפות שהייתה בעבודה, את השעות הנוספות ואת משמרות הלילה, שעבורן היה עלינו לשלם בכפלי כפליים. סכום כזה לא עלה על דעתו כלל, הייתכן?.. הוא רצה שאלך ואדבר עם מנהלי בית הדפוס 'האחים שולזינגער' ואומר להם שמחיר כזה 'אינו בגדר אנושי כלל'. אולם אני לא הלכתי, שכן הלא הבטחתי להם את הכסף תיכף ומיד בלי שום טענות ומענות.

"צעיר הייתי, כחצי שנה אחרי נישואי, ועוד לא היה לי ניסיון בעבודה עם הרב חזקוני. מחד, הייתי צריך לשלם עבור ההדפסה כדי לשמור על מוצא שפתי, ומאידך, לא הייתה לי החוצפה להתווכח עם מזכירו האישי של הרבי. משלא הייתה לי ברירה, לקחתי את כל החשבונות והכנסתי אותם לכ"ק אדמו"ר.

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 240 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 124 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130

מקום ובכל המדרגות, צריכים ללמוד עם ילד יהודי מקטנותו ובתור יסוד לכל חינוכו ולכל חייו – שיהודי (היו"ד, הנקודה) למטה מקשר עצמו ומתאחד עם היו"ד (ראש-תיבת ועיקר שם הוי') שלמעלה על-ידי הקו של אמונה (או כנוסח השני בפתגם רבנו הזקן) על-ידי הקו של יראת-שמים.

אלה שנוסעים עד למקומות הרחוקים לעסוק שם בחינוך על טהרת הקודש ובייחוד בבתי הספר הנקראים על שמו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, צריכים לדעת שיש לחקוק את ה"אל"ף בהילדים – בתלמידים ובתלמידות – שיהיה מתאים לתקוות וכוונת הרבי, שיוכל לומר: ראו גידולים שגידלתי – שגידלתי לשון יחיד – על-ידי שלוחיי.

ח. ישנו עניין עיקרי, וישנו עניין שבא על-ידי גלגול. וכמו כן בסיבת ההתוועדות.

העניין העיקרי: שאברכים באה"ק ת"ו ייסעו – בשליחות – לעסוק בחינוך על טהרת הקודש

²⁴ זח"ב קסא, רע"ב.

²⁵ ברכות מ, א. וש"נ. וראה סה"מ תש"י שבערה 14, ובהנסמן שם בהערה.

²⁶ פ' שופטים יח, יג.

²³ ראה סה"ש תש"ז ע' 154. וש"נ.

בשם"ה גידים שהם שס"ה מצוות לא תעשה²⁷, הנה התחלת הלימוד צריכה להיות מתוך גישה של ידיעה והכרה הנ"ל בעניין אל"ף.

ט. העניין²⁸ של שור וחמור נופלים בדרך - שייך גם במוסדות חינוך וישיבות עצמם.

כאשר רואים אצל התלמיד עניין של שור וחמור נופלים, ויתרה מזה שהם נמצאים ברשות הרבים, לא שייך שום תירוץ - לא מצד המשפיע,

^{י.} חיזוק לדבר הוא גם הסדר במדינה זו שהתחלת הלימודים היא בחודש אלול - הזמן שהמלך בשדה, י"ג מדות הרחמים הם בהתגלות, באופן שהמלך מקבל את כל אחד בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם כנ"ל... - שעניין זה נותן כוח לכל אחד למלא את הנדרש ממנו. עניין זה שייך לתלמידי ישיבות בכלל ותלמידי תומכי תמימים ביחוד, כי, עניין התורה בכלל ואופן לימודה בתומכי תמימים בפרט, הוא -

על הנוסעים למקומות הרחוקים כדי לעסוק שם בחינוך על טהרת הקודש... לדעת שיש לחקוק את ה"אל"ף בתלמידים ובתלמידות - שיהיה מתאים לתקוות וכוונת הרבי

לאחד ולחבר גליא עם סתים דתורה, ועליידי זה גם גליא וסתים דהנשמה עם גליא וסתים דקוב"ה³⁰ - עד שמגיעים למילויי הבקשות: "בקשו פני את פניך ה' אבקש"³¹.

ו"באור פני מלך חיים"³² - שעניין זה ממשיך מפנימיות ועצם הטוב, כתיבה וחתמה טובה לשנה טובה ומתוקה, למטה מעשרה טפחים, בטוב הנראה והנגלה.

* * *

יא. ועל דרך זה עוד עניין מרמזי הסדרה - "כי תצא למלחמה על אויבך"³³:

המלחמה עם נפשו הבהמית, המלחמה עם הסביבה, עם הגוף ונפש הבהמית של הזולת - הנה הסדר בזה הוא "כי תצא", לא להמתין עד שהלה יבוא להלחם עמך, אלא לצאת אליו. וכפי שדובר פעם³⁴ שאם האויב בא לשטח שלו, הנה אפילו

(30) ראה זח"ג עג, א.

(31) תהלים כז, ח. וראה לעיל ע' 263. וש"נ.

(32) משלי טז, טו.

(33) ר"פ תצא.

(34) שיחת שמחת בית השואבה דאשתקד סל"ו ואילך (תו"מ

"רצינו למלא את רצון כ"ק אדמו"ר ולגרום לו נחת רוח אבל לא ידענו מה עלינו לעשות... סופו של דבר, החלטנו להטיל את העבודה של ה"בחור הזעזער" על "עמפאיער פרעס", בית הדפוס שמכין עבורנו את ה"לקוטי שיחות" השבועי, בהנהלת הרה"ח הרה"ת ר' צבי הירש גאנזבורג והרה"ח הרה"ת ר' מרדכי ליב חן שיחיו, ואילו את ההדפסה עצמה נעשה אצל האחים שולזינגער.

"בינתיים הייתה עריכת הספר בעיצומה. התחלנו למסור חומר מוכן ל'עמפאיער פרעס', והם מצדם עבדו במלוא המרץ, 24 שעות ביממה, כדי להכין את לוחות ההדפסה (קלישאות). הרבי עקב מקרוב אחרי קצב העבודה וביקש להכניס אליו יום יום את עלי ההגהה.

"לאחר שבוע, לערך, של עבודה, ניצב מכשול חדש בדרכנו. מלאי העופרת ממנה עושים את האותיות אזל, והיה עלינו להשיג במבצע בפני עצמו עופרת חדשה. הקב"ה עזר והצלחנו לקבל בהלוואה עופרת מכמה בתי דפוס למשך כמה שבועות. נראה היה שהעבודה התחילה לזוז. עבדנו לילות כימים, וכשהקלישאות היו כבר מוכנות לדפוס, היה עלינו למצוא דרך להעבירם לבית הדפוס של האחים שולזינגער שהיה במנהטן".

'האחים שולזינגר' משתכנעים...

"הייתה זו משימה קשה מאד. לקחנו את הקלישאות על מגשים מיוחדים ונסענו. מי שהכיר את הקלישאות יודע שהשורות והאותיות אינן מהודקות זו לזו, כך שעם כל קפיצה של המכונתיות זזות הקלישאות ונוצר חורבן איום ונורא. וכך אכן קרה! הכול יצא מהמקום: השורות התהפכו והעמודים השתנו ונוצר בלגן גדול... כל חור בכביש הקפיץ את הרכב ועמו את בני המעיים. מה נעשה עכשיו? כיצד נצליח לסדר מחדש את השורות והעמודים?

כשהגענו לבית הדפוס של האחים שולזינגער ועמנו כל המגשים עם האותיות, רק אז הבנו את גודל החורבן שנעשה. עמיתי הרה"ת הרב ר' נחמן

שי' שפירא ואני, התחלנו לסדר את העמודים מחדש ולהשיב כל דבר למקומו, ושוב מכשול על גבי מכשול. ניגש אלינו אחד ממנהלי העבודה בבית הדפוס ואמר לנו באופן חד משמעי שנעזוב את המקום מיד, בית הדפוס שייך להסתדרות העובדים, ומי שאינו חבר בהסתדרות אסור לו להתעסק בשום דבר השייך להדפסה.

"צחקנו. לתומנו חשבנו שהוא מתלוצץ עמנו, אך לתדהמתנו לא ארכו כמה דקות והבנו שהעניין רציני ביותר: בעל הבית מר שמואל שולזינגער בכבודו הגיע, ובעצמו ביקש שנעזוב את המקום. נאלצנו לעזוב בעל כורחנו, לחכות לעזרתו יתברך ולקוות שמישהו מעובדי הדפוס חבר הסתדרות העובדים יוכל להשליט סדר בבלגן.

"משמים שלחו לנו את הרה"ח הר"ר יהושע דובראווסקי [ז"ל], חסיד חב"ד יודע ספר שגם מתמצא בשיחות ומאמרי רבותינו נשיאנו. הלה היה אחד העובדים הוותיקים של בית הדפוס שולזינגער, והוא קיבל עלינו לסדר את המעוות ולסדר את הכול מחדש אחר ה'חורבן' שנוצר. בחסדי ה' אחר כמה ימים סודר הכול, וסוף סוף החלה ההדפסה עצמה.

"אבל 'היום קצר והמלאכה (עדיין) מרובה ובעל הבית דוחק'... במאמצים מרובים הצלחנו לשכנע את בעלי הדפוס להשאיר עובדים למשמרת שנייה ושלישית, ולהפעיל בבת אחת את כל מכונות הדפוס שברשותם למושך 24 שעות ביממה, בעוד שאנו מצדנו מנצחים ומפקחים על המלאכה.

"בעזרת השם יתברך נגמרה ההדפסה בזמן, ואת הגיליונות המודפסים הצלחנו להביא לכורך עוד לפני יום אידם. סוף טוב הכול טוב: לכבוד כ"ד טבת יום ההילולא של אדמו"ר הזקן הצלחנו לגרום נחת-רוח לכבוד קדושת אדמו"ר, ולהביא את הספר 'כתר שם טוב' מהודר בהוצאה חדשה לידי הרבי".

לקבל מבט - יש לבוא אישית!...

"כדאי לציין, כי כאשר הבאנו את העבודה לבית הדפוס שולזינגער, הם ביקשו הבטחה

ראוי להביא בחשבון שאפילו שלשה שבועות אינם עומדים לרשותנו...

"הרבי הורה עוד שעל כל המכתבים, הפתקים והשאלות שנכתוב לו [=לרבי] בנוגע להדפסת הספר נציין על-גבי המעטפה 'בהנוגע לכתר שם טוב', כך תאותר הפניה במהירות ויוכל לענות לנו תיכף ומיד לפני יתר הדואר. כשקיבלנו את ההוראה לא היה לנו מושג במה מדובר ואיזו עבודה מחכה: לערוך, לסדר, להדפיס ולכרוך ובזמן קצר כזה.

"כ"ק אדמו"ר מסר את הספר 'כתר שם טוב' הפרטי שלו. רובו של הספר, כמדומה, היה מחולק לסעיפים ממוספרים, ועל ה'ועד' הוטל להמשיך ולסמן את כל הספר. כן היה עליהם לאסוף את כל הביאורים ל'כתר שם טוב' מכל ספרי החסידות שהיו אז בהישג ידם.

"עבודת הסודר: הוטלה המשימה להשיג את ה'בחור הזעזער' (סְדָר הדפוס) כדי שיסדר את האותיות ויכנין לדפוס. באותה עת - שנת תשל"ג - לא היו מחשבים שמסדרים וממספרים את העמודים ומכניסים הערות במקום המסומן בפנים הדף, אלא המלאכה כולה הייתה מתבצעת בעבודת-יד. ה'בחור הזעזער' היה צריך להקליד ולייצר כל אות עופרת בפני עצמה, ולאחר-מכן לחבר אותיות אלו למילים, אותן היה מסדר שורות-שורות כדי לחברן לעמודים. אם נפלה שגיאה באחת המילים היה צורך להקליד מחדש את כל הסעיף, כי לא הייתה אפשרות לתקן אות אחת בפני עצמה. מסיבה זו, באופן מעשי, היה מוקלד כל עמוד מספר פעמים והדבר ארך זמן רב.

"ההדפסה: מבית הדפוס 'בלשן' (או 'עזרא'), שהיה בית הדפוס של ליובאוויטש, והיה גם הדפוס היחיד שעמו היו בקשר, הודיעו לוועד מיד שאין באפשרותם לעבוד 24 שעות ביממה, ושאינן ביכולתם להדפיס ספר שלם בזמן קצר כזה, ובמכונת הדפוס שברשותם.

"כדי להבין את הקושי יש לציין עוד, כי גם מכונת הדפוס לא הייתה אוטומטית. המדפיס היה צריך להעלות על המכשיר ולהכניס באופן ידני 'בויגן' (15 גיליונות נייר), כל גיליון בפני עצמו, אל מכונת הדפוס. כאשר נגמרו הגיליונות, היה

עליו לרדת לקומת הקרקע ולקחת 15 גיליונות נוספים, וחזור חלילה. כמובן שבשיטה זו הזריזות לא יכלה להועיל הרבה...

"הועלה רעיון שאולי כדאי להשתמש במכונת אופסט שההדפסה בה יותר מהירה, והמכונה גם מוכרת למדפיסים יותר. אולם, כבר בימים הראשונים הודיע הרבי, כי על ההדפסה להיעשות במכונת 'לעדער פרעס' דווקא, מכונה מסורבלת ואיטית עוד יותר. מובן שתוכנית זו התבטלה לאלתר. ב'וועד' הבינו שבמכונה אחת לא יוכלו לגמור את ההדפסה בזמן קצר כל כך, והוחל בחיפוש בית דפוס אחר שיש לו מספר מכונות כאלו."

משימה רצופת מכשולים

בשלב זה נחלץ הרבי לעזרתם, כאשר הורה להדפיס את הספר בדפוס האחים שולזינגער, שהיה בית דפוס חשוב גדול ומפורסם בטיב עבודתו. בבית דפוס זה היו כמה מכונות הדפסה וצוות גדול של בעלי מלאכה. קשר מיוחד היה לרבי עם בעלי הדפוס מאז בואו לארצות הברית והעריך מאד את טיב עבודתם.

אמנם אליה הייתה וקוץ בה. מכיוון שבית הדפוס של האחים שולזינגער עבד תחת פיקוח הסתדרות העובדים ("יוניאן שאפ"), מותר היה לעובדים לעבוד עד השעה 4 אחר-הצהריים בלבד. חברי הוועד היו אובדי עצות, שכן להם אצה הדרך, ובאופן כזה בוודאי שלא יספיקו. בשיחתו עם ר' זלמן חנין אמר לו מר שמואל שולזינגער באופן חד משמעי, כי בכלל אינו מעוניין בכל הפרויקט, שכן הזמן קצר מדי והעבודה מפרכת, ובית הדפוס סגור בדרך כלל ביום אידם, ואיזה גוי או להבדיל יהודי יסכים לעבוד ביום החופשי שלו. מר שולזינגער סיכם ואמר שלא יוכל לקבל על עצמו עבודה שאין הוא מאמין שיוכל בדרך הטבע לגמרה בזמן.

במיוחד, הוסיף עוד, כי מכיוון שיועד שהרבי רוצה את הספר בזמן מסוים, איננו רוצה לאכזב את הרבי, "איך וויל ניט אונטערפירן דעם רבי'ן"... לכן הוא מציע שידפיסו את הספר באופסט. ממשיך ר' זלמן ומספר:

כאשר מנצח במלחמה, הרי לא ימלט שלא יהיה איזה הירוס וחורבן שנגרם מצד המלחמה, מה שאין כן "כי תצא" - כשיוצאים במלחמת תנופה לשדה האויב.

ואז, "ושבית שביו" - השבי שהיה שבוי בידי אויביך, אויב שלך - שבי הקשור עמך.

כלומר: שלא יחשוב שהוא עושה טובה לזולת, ובמילא כמה שיעשה - הרי זה מספיק. על כך אומרים לו, שידע שזהו שביו של אויביך - זהו עניין שנוגע אליו, ועוד יותר מאשר לזולת. אלה הם הניצוצות שלו שנמצאים בלעומת-זה, ועליו להוציאם משם. וכנ"ל בעניין "כי תראה" - כיוון שהוא רואה זאת ויודע מזה, הרי זה שייך אליו. וכאמור לעיל - הפרשה היא בלשון ציווי

ובלשון הבטחה. כאשר מרגיש את הציווי, אזי עושה זאת בשמחה ובטוב לבב, ומובטח לו ש"ושבית שביו".

יב. ועל-פי מאמר רז"ל³⁵ "לפום צערא אגרא" - הרי כיוון שעניין זה קשור עם צער של מלחמה, מצד ההעלם וההסתר על מילוי שליחותו, הנה לפום זה יש לו ה"אגרא" - שלוקח העצמות, וכמבואר³⁶ על הפסוק³⁷ "יעשה למחכה לו", איננו דדחקין למלה דחכמתא³⁸, שעל-ידי שבירת ההעלם וההסתר לוקחים עצמות. ועל-ידי זה באים לקיום היעוד³⁹ "לא ישא גוי

אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה", בביאת המשיח שנקרא שלום⁴⁰, וכמו שכתוב⁴¹ "שר שלום - לסרבה המשרה ולשלום אין קץ".

וכדאי אתא באגרת הקודש⁴² שעכשיו צריך להיות בירור הניצוצות. לעתיד יושלם בירור הניצוצות ויופרד הרע מהטוב וכו', ואז לא יצטרכו לברר בירורים, אלא העבודה תהיה לייחד ייחודים עליונים יותר להמשיך אורות עליונים יותר מהאצילות - שזהו עניין השלום, "שלום אין קץ". אבל הא גופא נעשה דווקא על-ידי עבודת הברורים עכשיו, העניין ד"תצא למלחמה".

* * *

יג. וזוהי גם עבודת ראש השנה, ועניין "שנה שרשה בתחילתה מתעשרת בסופה"⁴³.

עיקר עבודת ראש השנה - "מצוות היום בשופר"⁴⁴, תקיעות.

כאשר "מן המיצר קראתי"⁴⁵, "רשה בתחילתה", ברגעים אלו - נעשה מיד "ענני במרחב", "מתעשרת בסופה", המושכת מרחב העצמי⁴⁶.

והרי עניין זה ישנו בהיו"ד שלמעלה, ועל-ידי הקו הרי זה נמשך ביו"ד שלמטה.

(משיחת יום ב' פרשת תצא, ט' אלול התשח"ז;
תורת מנחם כרך כג, עמ' 268-275, בלתי מוגה)

(40) מדרש מעשה תורה (אות ח).

(41) ישעי' ט, ה'ו.

(42) סכ"ו (קמה, א ואילך).

(43) ר"ה טז, רע"ב.

(44) שם כו, ב. כז, א.

(45) תהלים קיח, ה.

(46) ראה תו"מ סה"מ תשרי ע' יג. וש"ג.

חי"ח ע' 61 ואילך).

(35) אבות פ"ה מכ"א.

(36) ד"ה ואברהם זקן תרס"ו ואילך (המשך תרס"ו ע' פה ואילך).

(37) ישעי' סד, ג.

(38) זח"א קל, ב.

(39) ישעי' ב, ד.

התמימים והגאולה

נישואין הקשורים עם ביאת המשיח

ביום י"ג (גימטריא "אחד") אלול, הוא יום הנישואין של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו [ולפני זה . . י"א אלול, יום הנישואין של אביו כ"ק אדמו"ר נ"ע, ושםמלא מקומו הוא בנו יחידו כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו], ולאחרי זה ובהמשך לזה . . ט"ו אלול, יום התייסדות ישיבת תומכי תמימים ב(יום השלישי ד)שבעת ימי המשתה של נישואי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (בשנת נור"ת), שממנו באה ההצעה לאביו לייסד הישיבה, ונתמנה על-ידי אביו למנהל-פועל של הישיבה:

נישואין של כל אחד ואחד מישראל (גם איש פרטי) הוא עניין הקשור עם הנישואין דכנסת ישראל והקב"ה בימות המשיח, שלכן מסיימים וחותרים שבע ברכות הנישואין בעניין הגאולה: "מהרה כו' ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים וגו'", ועל אחת כמה וכמה נישואי הדור "הנשיא הוא הכול", ובפרט נישואי תורת חב"ד, שמגלים פנימיות התורה באופן של הבנה והשגה, ועד לאופן של "יפוצו מעינותיך חוצה", שעל-ידי זה אתי מר דא מלכא משיחא.

ובהדגשה יתירה בנישואי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבהמשך לזה וביחד עם זה היתה התייסדות ישיבת תומכי תמימים...

וגם . . נקראים "חיילי בית דוד" שמנצחים את המעמד ומצב של "חרפו עקבות משיחך", ופועלים התגלות וביאת משיח בן דוד באופן ד"ברוך ה' לעולם אמן ואמן", כלשון הכתוב בסיום וחותרם מזמור פ"ט בתהלים.

(משיחת שבת פרשת כיתצא י"ד אלול תנש"א, התועדויות תנש"א כרך ד' עמ' 239-240, בלתי מוגה)

השליחות – לסיים את התקופה ש"חרפו עקבות משיחך"

...בנוגע לפועל:

בעמדנו ביום התייסדותה של ישיבת תומכי תמימים, התייסדות שאירעה אמנם בעיר ובמקום מסוים, אבל מתוך כוונה (שנתגלתה תיכף בתחילת ההתייסדות) שתלמידי הישיבה יהיו "נרות להאיר", ושעיקר הגילוי יהיה דווקא בזמן ש"חרפו עקבות משיחך", כדי שיפעלו את עניין ה"חרפו" למעליותא, שזהו עניין בירור הרפ"ח ניצוצין, שעל-ידי זה מביאים את הגאולה האמיתית והשלימה – עושים את כל אחד ואחד מכם "שליח" לפעול בכל העניינים האמורים לעיל, לפרסם בכל מקום על דבר השליחות של תקופה זו, שכל אחד ואחת מישראל צריך להיות "נר להאיר", לסיים ולגמור את התקופה ד"חרפו עקבות משיחך", ולהביא תיכף ומיד גאולה האמיתית והשלימה.

ובודאי ייקח כל אחד ואחת על עצמו את השליחות – לעשות מביתו הפרטי מעין ודוגמת ישיבת תומכי תמימים, והיינו, על דרך המדובר פעם בארוכה שכל בית יהודי צריך להיות בית של גמילות חסדים, בית של תורה ובית של תפילה, כך בפרטיות יותר . . צריך להיות כל בית (גם) מעין ודוגמת ישיבת תומכי תמימים, כפי שרואים אצל כל אלה הנמצאים שם וכל אלה שזכו לקבל שם לימוד בכלל, ולימוד בתורה במיוחד, ולימוד בפנימיות התורה בפרטי-פרטיות וביחוד-שביחוד.

(משיחת ט"ו אלול תנש"א, התועדויות תנש"א כרך ד, עמ' 242, בלתי מוגה)

הדפסת 'כתר שם טוב'

הרבי מטיל משימה 'בלתי אפשרית': להדפיס מהדורה חדשה של הספר, עם הוספות מכל ספרי רבותינו נשיאנו ומספרי תלמידי הבעש"ט, ציונים והערות לכל הספר ועוד – בתוך פחות משלושה שבועות! • אחרי קשיים ומכשולים רבים הוגש הספר לרבי, כרוך ונאה, בהתוועדות כ"ד טבת תשל"ג – "ויהי בארבעים שנה" • רשימה ראשונה על השתלשלות הדברים, לקראת יום הבהיר ח"י אלול

למרות זאת, עז היה רצונו של הרבי להביא את הספר לדפוס בצורה נאה באופן של "זה אילי ואנוהו".

הסיפור המלא של הדפסת ה'כתר שם טוב' התפרסם בתשורה 'שושן פורים תשס"ה שטרך חאנין'. להלן נקודות עיקריות מתוכו – כפי שספרו על ידי הרה"ת ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין:

הוצאה חדשה ומתוקנת

"בשלהי חודש כסלו תשל"ג קיבלנו הוראה מכ"ק אדמו"ר, להוציא לאור את הספר 'כתר שם טוב' בהוצאה חדשה ומתוקנת, ולהוסיף לספר בתור "הוספות" את כל הביאורים של נשיאי חב"ד. הרבי הורה, שעל העריכה להימשך לא יותר משלושה שבועות, כך שהספר יהיה מוכן למכירה לכבוד כ"ד טבת.

"הרבי הוסיף, שמכיוון שבחודש זה חל יום אידם, מן הצורך להביא בחשבון שבתאי דפוס וכריכות רבים יהיו סגורים. כמו כן, שירותים שונים, כגון מעליות בבניינים שבהם נמצאים בתי הדפוס, לא יפעלו, ויהיה קושי להוציא את הספרים מבית הדפוס ולהביאם לכריכה. לכן

חזקת הספר

ה' שבט תשל"ג. מר שז"ר מבקר ב'יחידות' אצל הרבי, ומעניק לרבי שני כתבי-יד מה'צמח צדק' ומאדמו"ר האמצעי (שיחות קודש כרך א' עמ' 454; 'נשיא וחסיד' עמ' 337-338). בתמורה מעניק לו הרבי את הספרים 'כתר שם טוב' ו'מגיד דבריו ליעקב' – ספרים שיצאו לאור זמן קצר קודם לכן. ט' אדר ראשון תשל"ג. כ"ק האדמו"ר מבעלזא מבקר אצל הרבי. ב'יחידות' הוא מצטט מן הספר "כתר שם טוב" שנדפס לאחרונה מחדש, ושם בהוספות ("ליקוטים") הובא פתגמו של הרב המגיד ממעזריטש ש"חור קטן בגוף מהווה חור גדול בנשמה". הרבי מסביר איך הדברים אינם בסתירה למאמר הזוהר "תוקפא דגופא חולשא דנשמתא" (הדברים נדפסו ב'בצל החכמה' עמ' 28, ובמהדורה מעודכנת בחוברת מיוחדת – תשס"ט – עמ' לה).

"הספר 'כתר שם טוב' – יש אומרים שחלק נכבד ממנו הוא תורות ששמע המחבר מפי רבינו הזקן...". התבטא הרבי בח"י אלול תשמ"ו (התועדויות תשמ"ו כרך ד' עמ' 399), אך הוסיף מיד: "מכל מקום אין לנו הסכמה מפורשת מאדמו"ר הזקן על תוכן הספר".